

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative (asigurarea drepturilor victimelor în cazul infracțiunilor privind viața sexuală și violența în familie)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol I. - Codul familiei nr. 1316/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 47-48, art. 201) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 37 alineatul (4) textul „confirmate prin probe” se exclude.

2. Articolul 38 se completează cu alineatul cu următorul cuprins:

„(1¹) La desfacerea căsătoriei din motivul violenței în familie, instanța de judecată va lua în considerație aceste circumstanțe la stabilirea cu cine dintre părinți vor locui copiii minori după divorț.”

3. La articolul 63, alineatul (3) se completează cu cuvintele „în care se include, după caz, și informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial.”

Articol II. - Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 74-75, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11 alineatul (3), după cuvintele „cetățeanului Republicii Moldova” se completează cu cuvintele „ori apatridului cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova sau altei persoane cu drept de ședere pe teritoriul Republicii Moldova”.

2. Articolul 98 alineatul (2) se completează cu litera b²) cu următorul cuprins: „b²) măsurile de probațiune în cazul violenței în familie;”.

3. Articolul 103:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 103.** Aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical alcoolicilor și narcomanilor și instituirea unei măsuri de ocrotire judiciară”;

la alineatul (1) cuvintele „colectivului de muncă sau a organului de ocrotire a sănătății” se substituie cu cuvântul „procurorului”;

la alineatul (5)

cuvintele „să o pună sub curatelă” se substituie cu cuvintele „să instituie o măsură de ocrotire judiciară”;

cuvintele „colectivului de muncă” se substituie cu cuvântul „procurorului”.

4. Se completează cu articolul 104¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 104¹.** Aplicarea măsurilor de probațiune în cazul infracțiunilor de violență în familie

(1) În cazul săvârșirii infracțiunilor de violență în familie, instanța de judecată, concomitent cu pedeapsa pentru infracțiunea săvârșită, poate obliga inculpatul să participe la programe probaționale.

(2) Eschivarea cu rea-voință a persoanelor menționate la alin.(1) de la îndeplinirea obligațiilor stabilite de instanța de judecată, exclude posibilitatea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen sau de înlocuire a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

”.

5. La articolul 109 alineatul (1), textul „capitolele II–VI” se substituie cu textul „capitolele II–III, V–VI”.

6. Se completează cu articolul 132² cu următorul cuprins:

„**Articolul 132².** Acte sexuale sau acțiuni cu caracter sexual neconsimțite

(1) Prin act sexual se înțelege acțiunea de penetrare vaginală, anală sau orală de natură sexuală cu orice parte corporală sau obiect comisă cu victima.

(2) Prin acțiuni cu caracter sexual se înțeleg orice alte modalități de obținere a unei satisfacții sexuale decât cele indicate în alin. (1).

(3) Se consideră neconsimțite orice acte sexuale sau acțiuni cu caracter sexual comise în lipsa consimțământului voluntar a persoanei, care pot fi însoțite de constrângerea fizică ori psihică, înșelăciunea, profitarea de imposibilitatea persoanei de

a se apăra ori de a-și exprima voința, aplicate împotriva victimei sau împotriva altei persoane.”.

7. Articolul 133¹:

la litera a) după cuvântul „curatelă” se completează cu cuvintele „în privința cărora a fost instituită măsura de ocrotire”;

la litera b) după cuvântul „curatelă” se completează cu cuvintele „în privința cărora a fost instituită măsura de ocrotire”.

8. Articolul 171 va avea următorul cuprins:

„Articolul 171. Violul

(1) Violul, adică actul sexual neconsimțit, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(2) Violul:

a) săvârșit cu bună-știință asupra unui minor;

b) săvârșit cu bună-știință asupra unei femei gravide;

c) săvârșit asupra unui membru de familie;

d) săvârșit de două sau mai multe persoane;

e) însoțit de contaminarea intenționată cu o boală venerică;

f) săvârșit cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă;

g) săvârșit cu deosebită cruzime, precum și din motive sadice, se pedepsește cu închisoare de la 7 la 12 ani.

(3) Violul:

a) persoanei care se afla în grija, sub ocrotirea, protecția, la educarea sau tratamentul făptuitorului;

b) săvârșit cu bună-știință cu persoana care nu a atins vârsta de 14 ani;

c) însoțit de contaminarea intenționată cu maladia SIDA;

d) care a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății;

e) care a provocat din imprudență decesul victimei

se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață.”.

9. Articolul 172 va avea următorul cuprins:

„Articolul 172. Acțiuni cu caracter sexual neconsimțite

(1) Acțiuni cu caracter sexual neconsimțite, se pedepsesc cu închisoare pînă la 6 ani.

(2) Aceleași acțiuni:

a) săvârșite cu bună-știință asupra unui minor;

- b) săvârșite cu bună-știință asupra unei femei gravide;
 - c) săvârșite asupra unui membru de familie;
 - d) săvârșite de două sau mai multe persoane;
 - e) săvârșite cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă;
 - f) săvârșite cu deosebită cruzime, precum și din motive sadice,
- se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), care:

- a) săvârșite cu bună-știință cu persoana care nu a atins vârsta de 14 ani;
 - b) au fost săvârșite asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau tratamentul făptuitorului;
 - c) au cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății;
 - d) au provocat din imprudență decesul victimei,
- se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 12 ani.”.

10. Articolul 173 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 173. Hărțuirea sexuală**

Hărțuirea sexuală, adică pretinderea unui act sexual sau a unei acțiuni cu caracter sexual care lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare, discriminatorie sau insultătoare,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.”.

11. Articolul 174:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 174. Actul sexual cu o persoană cu vârsta între 14 – 16 ani**”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună-știință cu o persoană cu vârsta între 14 – 16 ani,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani.”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Aceleași acțiuni:

- a) săvârșite asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau tratamentul făptuitorului;
- b) săvârșite de două sau mai multe persoane;
- c) însoțite de contaminarea intenționată cu maladia SIDA;

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani.”;

la alineatul (2), după textul „la alin.(1)” se completează cu textul „sau alin. (1¹)”.

12. Articolul 175 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 175.** Acțiunile cu caracter sexual săvârșite cu o persoană cu vârsta între 14 – 16 ani

(1) Acțiunile cu caracter sexual consimțite, săvârșite cu bună-știință cu o persoană cu vârsta între 14 – 16 ani,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau tratamentul făptuitorului;

b) de două sau mai multe persoane;

c) asupra unui membru de familie,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(3) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin. (1) nu este pasibilă de răspundere penală dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta și dezvoltarea fizică și psihică.”.

13. La articolul 175¹ alineatul (1), cuvântul „inclusiv” se exclude și după cuvintele „unei întâlniri” se completează cu textul „, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice,”.

14. Articolul 177 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Răspîndirea cu bună-știință a informației cu caracter sexual, alte imagini sau înregistrări cu conținut sexual inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale comise în scop de răzbunare, ură sau înjosire, a lezării onoarei și demnității persoanei, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.”.

15. Articolul 201¹:

la alineatul (1)

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, care a provocat o suferință psihică”

textul „de pînă la 3 ani” se substituie cu textul de „pînă la 4 ani”;

alineatul (2) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) săvârșite cu bună știință față de un minor sau față de o femeie gravidă ori profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor;”

16. Se completează cu articolul 220¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 220¹.** Îndemnul, determinarea sau înlesnirea prestării serviciilor sexuale online

(1) Îndemnul, determinarea sau înlesnirea prestării de către o altă persoană a serviciilor sexuale online, adică transmiterea instantanee, prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice, la solicitarea clientului, contra plată, a imaginilor video care conțin fie reprezentarea persoanei angajate în activități sexuale explicite, fie reprezentarea unei părți intime a corpului persoanei, în scopul obținerii direct sau indirect, a unui folos financiar, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane sau pornografie infantilă,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 3000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 10000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, sau lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) asupra unei femei gravide;

b) de două sau mai multe persoane;

c) asupra a două sau mai multe persoane

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 5000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de 200 la 240 ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 15000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), soldate cu obținerea unui profit în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 10000 la 15000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 4 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), soldate cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 30000 la 60000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”

17. La articolul 320¹ textul „de pînă la 3 ani” se substituie cu textul „de pînă la 4 ani”.

Articol III. - Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 52 alineatul (1) se completează cu punctul 5¹) cu următorul cuprins:

„5¹) asigură suport victimei sau părții vătămate pentru beneficierea de servicii de asistență medicală și medico-legală, de asistență psihologică post-traumatică și de consiliere, în caz de necesitate de servicii de adăpost;”.

2. La articolul 53 alineatul (1) se completează cu punctul 2¹) cu următorul cuprins:

„2¹) cere aplicarea tratamentului medical forțat inculpatului în cazul dependenței de alcoolsau droguri, confirmată prin aviz medical;”.

3. La articolul 57 alineatul (2):

se completează cu punctul 5¹) cu următorul cuprins:

„5¹) informează victimasau partea vătămată, în cursul acțiunilor de urmărire penală, despre posibilitatea beneficierii de servicii de asistență medicală și medico-legală, de asistență psihologică post-traumatică și de consiliere și, în caz de necesitate, despre posibilitatea beneficierii de servicii de adăpost și, după caz, oferă suportul necesar;

se completează cu punctul 8¹) cu următorul cuprins:

„8¹) dispune examinarea bănuितului, învinuitului în privința căruia există bănuială rezonabilă de consum abuziv a băuturilor alcoolice ori consum ilicit de droguri sau alte substanțe psihotrope, în vederea obținerii avizului medical privind gradul de dependență alcoolică sau de droguri a acestuia;”.

4. Articolul 58:

la alineatul (3) punctul 4), cuvintele „, la cerere,” și „, la solicitare,” se exclud; se completează cu alineatul (5²) cu următorul cuprins:

„(5²) Victima infracțiunilor cu caracter sexual și violenței în familie dispune de asemenea de următoarele drepturi:

1) să fie asistată, în condițiile legii, de un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat;

2) să fie informată despre posibilitatea beneficiii de serviciile de asistență medicală și medico-legală, de asistență psihologică post-traumatică și deconsiliere și în caz de necesitate despre posibilitatea beneficiii de servicii de adăpost;”;

la alineatul (11), textul „în vîrstă de pînă la 14 ani” se exclude.

5. Articolul 60:

alineatul (1) se completează cu punctul 7¹) cu următorul cuprins:

„7¹) în dosarele privind infracțiunile de tortură, să aibă acces la toate materialele cauzei penale pe durata urmăririi penale, cu excepția cazului cînd accesul acestora poate fi restricționat de către procuror, printr-o ordonanță motivată, dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) restricția este stabilită pentru o perioadă de timp rezonabilă;
b) restricția se referă doar la anumite acte procedurale;
c) există riscul ca accesul deplin la materialele cauzei penale să prejudicieze desfășurarea urmăririi penale.”.

se completează cu alineatul (1²) cu următorul cuprins:

„(1²) Partea vătămată în dosarele privind infracțiunile cu caracter sexual și violenței în familie dispune suplimentar de următoarele drepturi:

1) să fie informată despre posibilitatea beneficiii de serviciile de asistență medicală și medico-legală, asistență psihologică post-traumatică și consiliere;

2) să fie asistată, în condițiile legii, de un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat;

3) să fie însoțită de o persoană de încredere, alături de avocatul său, la toate cercetările, inclusiv la ședințele de judecată închise”;

4) să fie audiată în condiții de respectare a demnității și intimității, să refuze, în condițiile legii, confruntarea cu bănuitul, învinuitul, inculpatul.”.

la alineatul (5), textul „în vîrstă de pînă la 14 ani” se exclude.

6. La articolul 80 alineatul (1) se completează cu punctul 8¹) cu următorul cuprins:

„8¹) în dosarele privind infracțiunile de tortură, să aibă acces la toate materialele cauzei penale pe durata urmăririi penale, cu excepția cazului când accesul poate fi restricționat de către procuror, printr-o ordonanță motivată, dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- a) restricția este stabilită pentru o perioadă de timp rezonabilă;
- b) restricția se referă doar la anumite acte procedurale;
- c) există riscul ca accesul deplin la materialele cauzei penale să prejudicieze desfășurarea urmăririi penale.”.

7. Articolul 81:

titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 81.** Succesorul victimei, părții vătămate, părții civile”;
se completează cu alineatele (5¹) și (5²) cu următorul cuprins:

„(5¹) În dosarele în care victima sau partea vătămată a decedat ca consecință a infracțiunii ce se investighează, succesorul victimei, părții vătămate sau părții civile are dreptul să fie informat de către organul de urmărire penală sau de instanța de judecată despre hotărârile adoptate care se referă la drepturile și interesele sale, să primească gratuit câte o copie de pe aceste hotărâri, sentințe, decizii sau de pe o altă hotărâre judecătorească definitivă.

(5²) În dosarele în care victima sau partea vătămată a decedat drept consecință a infracțiunii ce se investighează, succesorul procedural are dreptul să aibă acces la toate materialele cauzei penale pe durata urmăririi penale, cu excepția cazului când accesul poate fi restricționat de către procuror, printr-o ordonanță motivată, dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- 1) restricția este stabilită pentru o perioadă de timp rezonabilă;
- 2) restricția se referă doar la anumite acte procedurale;
- 3) există riscul ca accesul deplin la materialele cauzei penale să prejudicieze desfășurarea urmăririi.”.

8. La articolul 109 la alineatul (5), textul „în vîrsta de pînă la 14 ani” se exclude.

9. Articolul 110¹:

la alineatul (1), textul „în vîrstă de pînă la 14 ani” se exclude;
la alineatul (3) prima propoziție se completează cu textul „cu excepția bănuitalui/învinuitului”.

10. Articolul 113 se completează cu alineatul (7) care va avea următorul cuprins:

„(7) Prin derogare de la prevederile alineatului (1), confruntarea victimei sau părții vătămate cu persoana bănuită, învinuită pentru infracțiuni de violență în familie se desfășoară cu acordul victimei sau părții vătămate. În lipsa acordului victimei sau părții vătămate, confruntarea poate avea loc în baza ordonanței motivate a organului de urmărire penală, cu invocarea circumstanțelor importante pentru stabilirea adevărului, care nu pot fi soluționate în alt mod.”.

11. Articolul 215¹:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 215¹.** Măsuri de protecție aplicate victimelor violenței în familie sau infracțiunilor cu caracter sexual”;

la alineatul (1), după cuvintele „violentei în familie” se introduc cuvintele „sau infracțiunilor cu caracter sexual”;

la alineatul (3)

cuvântul „cererii” se substituie cu cuvintele „demersului procurorului sau a organului de urmărire penală” ;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) limitarea drepturilor în privința bunurilor aflate în posesia și folosința victimei;”;

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere pentru reducerea violenței sau pentru înlăturarea ei;”;

la alineatul (6) cuvântul „judecătorului” se substituie cu cuvântul „judecătorească” și se completează cu următoarea propoziție: „Contestarea încheierii judecătorești nu suspendă executarea ordonanței de protecție.”.

12. La articolul 219 alineatul (4) textul „suferințele fizice ale victimei” se substituie cu textul „gravitatea și întinderea suferințelor psihice, inclusiv determinate de afectarea sentimentului de demnitate, care conduce la starea de umilire, frică, frustrare în legătură cu incapacitatea de a se apăra pe sine sau alte persoane de violență”.

13. Articolul 221 se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Acțiunea civilă în interesul persoanei vătămate care se află în stare de imposibilitate sau de dependență față de bănuit, învinuit, inculpat ori care din alte motive nu-și poate realiza singură dreptul de recuperare a prejudiciului cauzat prin infracțiune, poate fi depusă de procuror în perioada specificată la alin. (1), inclusiv în lipsa cererii scrise a persoanei vătămate.”.

14. Articolul 331 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Termenul de amânare a ședinței de judecată pe cauzele de violență în familie și infracțiuni privind viața sexuală nu va depăși 30 de zile.”.

15. Articolul 359 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Președintele ședinței oferă părții vătămate informații și date de contact ale serviciilor destinate victimelor infracțiunilor.”.

16. Articolul 369 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Partea vătămată infracțiunilor cu caracter sexual și violenței în familie se audiază în lipsa inculpatului, asigurându-i ultimului posibilitatea de a lua cunoștință de declarații și de a pune întrebări persoanei audiate prin intermediul apărătorului său. În anumite cazuri, când poate fi lipsit sau limitat dreptul inculpatului la un proces echitabil, instanța poate dispune printr-o încheiere motivată audierea părții vătămate în condițiile prevăzute de art. 110¹.”.

17. La articolul 371 la alineatul (1¹) textul „în vîrstă de pînă la 14 ani” se exclude.

18. La articolul 412 alineatul (2) se completează cu următoarea propoziție:

„În cauzele de violență în familie și infracțiuni privind viața sexuală fixarea termenului de judecare a apelului va fi asigurată în cel mult 20 de zile de la data repartizării cauzei.”.

Articol IV. - Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 415), se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (4) după cuvintele „alte raporturi juridice” se completează cu cuvintele „a cauzelor de eliberare a ordonanței de protecție a victimelor violenței în familie (procedura urgentă)”.

2. La articolul 14 alineatul (4) după textul „a cauzelor specificate la” se completează cu textul „art. 278³ și”.

3. Articolul 185 alineatul (1) se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) explică părților la proces modul de accesare a serviciilor destinate victimelor violenței în familie”.

4. Titlurile compartimentului B2 și capitolului XXII² vor avea următorul cuprins:
„B². PROCEDURA DE ELIBERARE A ORDONANȚEI DE PROTECȚIE
ÎN CAZURILE DE VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE (PROCEDURA URGENTĂ)
Capitolul XXII²
PROCEDURA DE ELIBERARE A ORDONANȚEI DE PROTECȚIE ÎN
CAZURILE DE VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE”.

5. Articolul 278⁴:

la alineatul (1) cuvintele „sau de către procuror” și cuvintele „, de procuror” se exclud.

se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Cererea depusă în instanța de judecată se repartizează imediat judecătorului, în modul stabilit, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(4) Judecătorul care a primit cererea întreprinde neîntârziat măsurile prevăzute la art. 278⁶ alin. (1) și (2), în vederea pregătirii pentru examinare urgentă a cauzei, fără emiterea unei încheieri în acest caz.”.

6. Articolul 278⁶ :

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) După primirea cererii pentru eliberarea ordonanței de protecție, instanța de judecată dispune imediat citarea victimei și a persoanei interesate, contactează organul de poliție de la locul aflării agresorului și solicită informarea acestuia despre procedura inițiată. Instanța de judecată poate solicita, după caz, organului de asistență socială sau/și poliției prezentarea materialelor informative de caracterizare a familiei vizate și a presupusului agresor precum și, altă informație pe care o consideră necesară la examinarea cererii. Instanța de judecată poate dispune citarea pentru audiere în ședință de judecată a presupusului agresor.”;

se completează cu alineatele (5)-(10) cu următorul cuprins:

„(5) Victima poate fi însoțită la proces de o persoană de încredere aleasă, care îi oferă sprijin moral și nu va avea calitatea de participant la proces, și care are obligația

de confidențialitate, alături de avocatul său, la toate cercetările, inclusiv la ședințele de judecată închise.

(6) Instanța de judecată îi explică victimei modul de accesare a serviciilor destinate victimelor violenței în familie și îi oferă informația despre datele de contact ale serviciilor.

(7) În procesul audierii victimei instanța de judecată va folosi metodele de comunicare care corespund stării și situației persoanei audiate. Declarația independentă a victimei este suficientă pentru emiterea ordonanței de protecție în caz de pericol iminent de comitere a violenței fizice.

(8) Dacă instanța de judecată a decis audierea în ședința de judecată și a presupusului agresor, după audiere acesta urmează să părăsească sala de ședințe. Victima este în drept să solicite audierea presupusului agresor fără prezența sa.

(9) Neprezentarea presupusului agresor la ședința de judecată sau refuzul de a face declarații, precum și neprezentarea materialului de caracterizare a familiei vizate și a presupusului agresor sau a altor acte solicitate de instanța de judecată nu împiedică examinarea cererii.

(10) În procesul examinării cererii de eliberare a ordonanței de protecție, instanța de judecată analizează circumstanțele care indică prezența sau lipsa pericolului pentru viața sau integritatea fizică sau psihică a petiționarului, a altor persoane potențiale victime ale violenței în familie și identifică măsurile de protecție potrivite."

7. La articolul 278⁷:

la alineatul (2)

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanță ce ar asigura securitatea acesteia, excluzând și orice contact vizual cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea;”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) cuvintele „soluționarea cazului” se substituie cu cuvintele „încetarea măsurilor de protecție;”;

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) limitarea drepturilor în privința bunurilor aflate în posesia și folosința victimei;”;

litera h) se abrogă;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Aplicând ordonanța de protecție, instanța de judecată poate dispune și monitorizarea electronică a agresorului, dacă o asemenea acțiune este determinată ca fiind necesară pentru siguranța victimei și punerea în executare a măsurilor de protecție.”.

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Copia încheierii privind admiterea sau respingerea cererii de eliberare a ordonanței de protecție se expediază agresorului, victimei și celor care au depus cererea privind aplicarea măsurilor de protecție .”.

8. Articolul 278⁸:

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Cererea de prelungire sau revocare a ordonanței de protecție se examinează în condițiile prezentului capitol.”.

9. La articolul 278⁹:

În titlul articolului cuvintele „aplicare a măsurilor de protecție” se substituie cu cuvintele „eliberare a ordonanței de protecție”

la alineatul (1) cuvintele „aplicare a măsurilor de protecție” se substituie cu cuvintele „eliberare a ordonanței de protecție”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Contestarea încheierii de admitere a cererii de eliberare a ordonanței de protecție nu suspendă executarea ordonanței de protecție.”.

10. Articolul 425:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii de admitere sau respingere a cererii pentru eliberarea ordonanței de protecție a victimei violenței în familie este de 3 zile din data comunicării încheierii.”.

11. Articolul 426 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Recursul împotriva încheierii de admitere sau respingere a cererii pentru eliberarea ordonanței de protecție a victimei violenței în familie se examinează în conformitate cu prezentul articol în termen de 10 zile de la data depunerii recursului.”.

12. Articolul 427:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Examinând recursul împotriva încheierii de admitere sau respingere a cererii pentru eliberarea ordonanței de protecție a victimei violenței în familie, instanța de recurs este în drept să adopte, după caz, una din soluțiile prevăzute la alin. (1) lit. a) sau lit. c).”.

13. Articolul 428 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În termen de pînă la 3 zile de la emitere, decizia de examinare a recursului împotriva încheierii de admitere sau respingere a cererii pentru eliberarea ordonanței de protecție a victimei violenței în familie, se remite primei instanțe și părților. În cazul deciziei de examinare a recursului împotriva încheierii de admitere sau respingere a cererii pentru eliberarea ordonanței de protecție a victimei violenței în familie emise conform 427 alin. (1) lit. c), prima instanță acționează conform art. 278⁷ alin.(4).

Articol V. - Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214-220, art. 704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 218¹ cu următorul cuprins:

"Articolul 218¹. Informarea cu privire la expirarea termenului detenției

(1) Cu cel puțin 10 zile înainte de eliberarea din detenție a condamnaților pentru violență în familie sau infracțiuni privind viața sexuală, urmare a executării integrale a termenului pedepsei penale privative de libertate sau a liberării înainte de termen, iar în caz de evadare - neîntârziat, administrația penitenciarului este obligată să informeze despre aceasta organul de poliție din raza unității administrativ-teritoriale de la domiciliu victimei.

(2) Organul de poliție va asigura informarea personală a victimei, în condiții de confidențialitate, despre eliberarea, liberarea înainte de termen sau evadarea condamnatului și va oferi consultanță în privința modalităților de obținere a protecției, în caz de necesitate.”.

2. La articolul 242 alineatul (2) litera b) după cuvintele „implementează programe psihosociale” se completează cu cuvintele „și corecționale”.

3. se completează cu articolul 291² cu următorul cuprins:

„**Articolul 291².** Aplicarea măsurilor de probațiune

(1) În privința persoanelor condamnate la pedeapsa cu închisoare pentru infracțiuni de violență în familie, aplicarea programelor probaționale în timpul executării pedepsei este asigurată de către administrația penitenciarului.

(2) În privința persoanelor care au săvârșit infracțiuni de violență în familie, condamnate la pedepse neprivative de libertate sau condamnate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, precum și a celor liberate condiționat de pedeapsă înainte de termen sau în privința cărora a fost înlocuită partea neexecutăată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, dacă nu au participat în perioada detenției la programe probaționale din motive obiective sau nu au finalizat programul stabilit, aplicarea programelor probaționale de corecție a comportamentului agresiv este asigurată de către organul de probațiune.

(3) Eschivarea cu rea-voință a persoanelor menționate la alin. (2) de la îndeplinirea obligațiilor stabilite, atrage înlocuirea, de către instanța de judecată, la propunerea organului de probațiune, a pedepsei neprivative de libertate cu închisoare, după caz, trimiterea condamnatului pentru executarea părții neexecutate a pedepsei.”

Articol VI. - din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, cu modificările ulterioare, art. 100), se modifică după cum urmează:

1. La articolul 89 alineatul (1) textul „, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice” se exclude;

2. La articolul 454 alineatul (3) după textul „art. 376 și 433” se completează cu textul „precum și în cazul contravențiilor prevăzute de art. 78¹ și art. 318¹”.

Articol VII. – La articolul 19 alineatul (1¹) din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157-160, art. 614) cu modificările ulterioare, cuvintele „și victimele violenței în familie” se substituie cu textul „, victimele violenței în familie, precum și victimele infracțiunilor cu caracter sexual”.

Articol VIII. - Prezenta lege se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI